

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXIII. Honorius III. Episcopo (a) Vesprinen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

tionis: docet Citonius in notis ad ipsum textum, in 5. compil.

Secundo opponi potest textus in cap. olim 16. de verb. sign. ubi Innocentius III. cum iussisset cuidam Magistro certæ Universitatis præbendam assignare, Patriarcha Gradenis ipsum consuluit, an deberet assignari dignitas, quæ tantum residentibus dari poterat; & an proventus omnes, tanquam residens ipse Magister percipere deberet? Et respondet Innocentius, quod cum beneficii Principis largissime sit interpretandum, prædicto Magistro præbendam etiam quoad ea, quæ tantum residentibus in victu, & vestitu præstari solent, conferre faciat sicut uni ex residentibus: quem textum ita expendo. En ubi rescriptum fuit impetratum, ut in præsentis specie; & nihilominus extenditur ad ea, quæ tantum residentibus assignata sunt. Igitur non rectè Honorius III. in præsentis affirmat Archidiaconum virtute rescripti impetrati non posse distributiones quotidianas percipere. Agnovit difficultatem Barbosa in collect. ad illum textum, num. 5. qui ait idem in ea specie rescriptum extendi ad distributiones, quia non continebat privilegium, sed potius mandatum de conferenda præbenda; quod mandatum cum consonum sit juri communi, idem ad distributiones etiam extenditur. Sed refellitur facile hæc solutio ex eo, quia hujusmodi mandatum tanquam ambitiosum restringendum esse, probat disertus textus in cap. quamvis 4. de præbend. in 6. quare hac solutione omisâ, verius dicendum credo, in eo textu ideo Magistrum distributiones etiam quotidianas percipere, quia certi fructus præbendæ assignati non erant, immò omnes ejus proventus ex distributionibus constabant: quare juxta Garciam ubi supra num. 113. eo casu absens studiorum causâ distributiones etiam quotidianas lucratur.

Tertio opponi potest textus in cap. final. de Adducitur Cap. final. de Magistr. ubi agit noster Honorius de interpretatione Concilii Generalis relati in cap. 4. eod. tit. & statuit, studentes sacre Theologiæ in studio, generali, per quinque annos percipere de licentia Sedis Apost. integrè fructus suæ præbendæ, nullo denario dempto, eâ ratione expressâ, quia operantes in vinea Domini non debent nec uno denario fraudari: Ex qua Honorii constitutione duplex nascitur difficultas. Prima ex eo, quod integrè, nullo denario dem-

pro jubet absentem studiorum causâ omnes proventus præbendæ lucrari: igitur non rectè in præsentis asseritur, distributiones quotidianas ipsum non percipere. Secunda provenit ex eo, quod Honorius exigit licentiam Sedis Apostolica ad hoc, ut absens studiorum causâ fructus præbendæ percipiat; cum in præsentis conditio non exprimitur, immò & in cap. relatum, de clericis non resid. docetur sufficere licentiam superioris. Prima difficultati ut satisfaciamus, dicendum est, in eo textu adverbium integrè, referri ad fructus, & proventus præbendæ, ut in præsentis textu, non verò eâ dictione comprehendere distributiones quotidianas, cum appellatione fructuum non veniant, & in eis diversa ratio militet, ut probavi in dicto cap. de cetero, de clericis non resid. Difficilior est secunda pars ipsius textus; quare aliqui eâ oppressi existimant, textum in dict. cap. relatum, correctum esse per textum in dicto cap. final. ita tenuerunt Garcia ubi supra, Navarrus in manua. li, cap. 25. Basilius Legion, de matrim. lib. 8. cap. 12. sed cum non facile correctio in jure admittenda sit, dici potest, quod licet ut absens studiorum causâ percipiat fructus sui beneficii, sufficiat superioris licentia, dict. cap. relatum; ad hoc tamen ut Canonicus abesse possit absque eo quod præbendam amittat, desiderari Pontificis licentiam. Quid tamen hodie post Tridentinum observetur, explicat Barbosa in dict. cap. relatum, num. 6.

Tandem supra traditis obstat textus in cap. ultimo, de rescript. in 6. ubi Bonifacius VIII. revocavit indulgentiam clericis studiorum causâ absentibus concessam; & statuit ipsos fructus beneficiorum percipere non debere, quia studiorum causâ vagandi parabatur occasio, atque divinus cultus minuebatur, qui augeri potius debet: Ergo non rectè in præsentis asserimus, absentem studiorum causâ integrè fructus sui beneficii percipere. Cui difficultati respondendum est, Bonifacium in eo textu tantum revocasse indulgentias per ambitiosam potentiam importunitatem impetratas, ut perpetuò clerici studiorum causâ à propriis Ecclesiis abessent, quam quidem perpetuam concessionem merito ex supra relatis causis abrogavit Bonifacius, ut docuerunt Petrus Gregorius de benef. cap. 7. Barbosa in collect. ad ipsum textum.

Exponitur
Cap. ult. de
rescriptis in
6.

CAPVT XXXIII.

Honorius III. Episcopo (a) Vesprinen.

EXposuisti nobis in præsentia constitutus, quod Ecclesiæ tuæ Canonici diminuta ipsorum provisione à tempore Concilii generalis, cum eis ex tunc non fuerint ad eorum sustentationem (b) concessæ Capellæ, sicut antea fieri consuevit, de redditibus præbendarum suarum, cum nimium sint exiles, nequeunt sustentari: propter quod plures ipsorum eadem relicta Ecclesia, in ejusdem, & clericatus coguntur opprobrium aliorum se obsequiis mancipare. Unde humiliter supplicasti, ut de Capellis eisdem provisionem eorundem de nostra permissione tibi ampliare liceret. Quia verò per hoc statutis derogaretur ejusdem Concilii, quæ servari volumus inconcusse te in hac parte nequivimus exaudire. Verùm illorum paupertati paterno compatientes affectu, & tibi etiam prout exposcit devotionis tuæ meritum, gratiam facere cupientes,

pientes, s. t. de quâ plenâ fiduciam obtinemus, præsentium auctoritate mandamus, ut si evidens (c) necessitas, vel utilitas exigat, præbendas possis ejusdem Ecclesiæ de Capellis in perpetuum annexendis eisdem, sicut discretione prævia expedire videris, augmentare, reservata congrua singularum Capellarum presbyteris portione.

NOTÆ.

- (a) *V. Effic. in.*] Ita legitur in quinta compilatione Honorii III. *sub hoc tit. cap. 3.* Vespertiniensis diocesis est in Hungaria, suffraganea Archiepiscopi Strigoniensis, ut jam notavi in cap. 19. *de prescript.*
- (b) *Concessa.*] In perpetuum videlicet annexa, cum rectè uniri possint, congruâ portione, *vicario consuetud. cap. postulasti, de rescript.*

cap. 3. de offic. Vicar. cap. pervenit 29. de appel. cap. 6. de præbend. in 6. Trident. sess. 24. de reform. cap. 15. Illustrant Azor 2. tom. lib. 6. cap. 28: Garcia de benefic. p. 12. cap. 1. per totum. Solorzanos tom. 2. de jure Indiarum, lib. 3. cap. 14. num. 5.

(c) *Necessitas, & utilitas.*] Quæ præstant justam causam unioni, ut docet Barbola *lib. 3. juris Eccles. cap. 16. §. 2.* & dicemus in cap. *sicut unire, de excess. Pralat.*

CAPVT XXXIV.

Episcopo, Priori, & Archidiacono (a) Macloviensi.

Dilectus f. G. pauper clericus in nostra proposuit præsentia constitutus, quod cum Decano, & Capitulo Ecclesiæ Beati Martini Andegaven, preces (b) direxerimus, & præcepta, ut ipsum quamcito se facultas offeret, in Canonicum reciperent, & in fratrem, vobis super hoc executoribus sibi datis: vacantibus interim duabus in Ecclesiâ præfata præbendis, dictus clericus ut mandatum nostrum exequeremini, circa ipsum, à vobis cum instantia postulavit: sed quia ipsorum Decani & Capituli procurator excipiendo proposuit nostras super hoc litteras non valere, eo quod in eis mentio non fiebat, quod præfatus Decanus ex donatione (c) Regis præbendarum ejusdem Ecclesiæ collationem haberet, vos mandati nostri executores non esse interloquendo dixistis, & sic illæ duæ præbendæ, quæ medio tempore vacuerunt, alii sunt collatæ, & dictus clericus occasione hujusmodi, quam vos malitiosè recepisse videmini, remansit hæctenus sine provisione frustratus: propter quod idem nostram audientiam appellavit, appellationi cujus dicimini derulisse. Nolentes igitur ut sæpeditus clericus frustratus à vobis, litterarum nostrarum commodo ulterius suspendatur, vobis firmiter mandamus, quatenus ratione hujusmodi, quam reputamus frivolum, non obstantè, mandatum nostrum ad vos pro ipso directum taliter sine difficultate qualibet exequamini, quod ipse propter hoc ad nos ulterius non recurrat, nec vos possitis de inobedientia reprehendi, quæ idololatriæ comparatur.

NOTÆ.

- (a) *Macloviens.*] Ita restituendam esse hanc inscriptionem notarunt Cujacius, & Cironius in præsent. Macloviensis civitas, seu Macloviopolis, est in Gallia, prope Andegavensem, fere Oceano cincta, sancto Vincentio consecrata, ut tradit Chenu in serie Præfulum ipsius Ecclesiæ. Hic Episcopatus olim Aletensis dicebatur, translata autem fuit Sedes Episcopalis in civitatem Maclovium, quæ à sancto Maclovio ita nomen accepit, anno 1140. à Joanne Grilleo, qui ex Abbate Begardeni, Ordinis Cisterciensis, Episcopus Aletensis factus fuerat, ut referunt Cironius in præsent. Carolus à sancto Paulo in *geograph. sacra. fol. 150.*
- (b) *Preces, & præceptoris.*] De his litteris monitoriis, præceptoris, & executoris, quantum omnium hic mentio fit, *regi in cap. ex litteris, de rescript.*
- (c) *Ex donatione Regis.*] Quo tamen jure Re-

ges Gallie conferrent præbendas hujus Ecclesiæ, non satis liquet, præcipue cum jus commune resistat, & cautum sit laicis, nullam competere de rebus Ecclesiasticis disponendi facultatem, ut præbavi in cap. *Ecclesia, de constit. & dicemus in cap. 2. de rebus Eccles.* Cui difficultati ut aliqui satisfaciunt, relati ab Arnulpho Ruseo in tract. *de Regalibus, opinione 4.* affirmant, præscriptione jus conferendi beneficia Regibus Gallie competere. Quæ solutio facile refellitur, siquidem præscriptio non tollit incapacitatem laicorum circa Ecclesiasticas res administrandas, *cap. causam 7. de prescript. & talis præscriptio in iusta omnino esset, cap. clerici de iudic. nec magis felicitet Joan. Andreas, & Monachus in cap. licet, de præbend. in 6.* dum docent Reges Gallie beneficia conferre posse propter factam unctionem, quam suscipiunt dum coronantur, juxta formam præscriptam in cap. 1. §. *unde in veteri, de sacra unctione.* Sed hæc unctio non tribuit aliquam capacitatem laicis circa ecclesi-